

Štvrtok 9. októbra 2008

76. vyzýva členské štáty, aby prijali opatrenia na zmiernenie osobitnej zraniteľnosti prisťahovaleckej populácie v nelegálnej práci;
77. domnieva sa, že otázka zamestnávania prisťahovalcov v nelegálnom postavení je zložitá a nemožno ju vyriešiť výlučne iba postihovaním zamestnávateľov; tento problém si vyžaduje aj rozsiahle medzisektorové opatrenia; je presvedčený, že je predovšetkým nevyhnutné zabezpečiť dodržiavanie usmernení MOP týkajúcich sa podpory migrujúcich pracovníkov s cieľom zabezpečiť rešpektovanie ich práv;
78. je presvedčený, že boj proti nelegálnej práci si vyžaduje komplexný prístup, ktorý musí zohľadňovať potrebu chrániť a presadzovať práva migrujúcich pracovníkov, legálnych či nelegálnych, ktorých zamestnávateľia vykorisťujú;
79. domnieva sa, že boj proti nelegálnej práci vykonávanej nelegálnymi prisťahovalcami nemožno viesť účinne bez otvorenia ciest pre legálnu migráciu s cieľom zaručiť pracovnú silu z tretích krajín, či už vysokokvalifikovanú alebo menej kvalifikovanú, ktorú EÚ potrebuje;
80. domnieva sa, že boj proti rastúcej tieňovej ekonomike, a najmä proti zneužívaniu migrujúcich pracovníkov v nelegálnom postavení sa môže opierať nielen o politiku vyhostovania, ale aj o nástroje a mechanizmy na prevenciu a boj proti zneužívaniu migrujúcich pracovníkov, ktoré ustanovujú uznávanie a dodržiavanie základných ľudských práv;
81. vyzýva členské štáty, aby podpísali a ratifikovali Dohovor Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi;
82. vyzýva členské štáty, aby stanovili alebo posilnili príslušné legislatívne opatrenia, ktoré podnietia obete vykorisťovania z radov migrantov, aby informovali o svojej situácii, čo by uľahčilo najmä účinnejší boj proti nelegálnej práci;
83. zasadzuje sa za kombinované postupy finančnej a daňovej kontroly a kontroly práce s cieľom bojovať proti nelegálnej práci;
84. vyzýva Komisiu, aby na úrovni Spoločenstva podporovala administratívnu spoluprácu a výmenu osvedčených postupov v boji proti tieňovej ekonomike;
85. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

Podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe

P6_TA(2008)0467

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. októbra 2008 opodpore sociálneho začlenenia a boji proti chudobe, najmä chudobe detí, v Európskej únii (2008/2034(INI))

(2010/C 9 E/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Modernizácia sociálnej ochrany na dosiahnutie väčšej sociálnej spravodlivosti a hospodárskej súdržnosti: intenzívnejšie presadzovanie aktívneho začlenenia ľudí najviac vzdialených od trhu práce, (KOM(2007)0620),
- so zreteľom na oznámenie Komisie týkajúce sa konzultácie o opatreniach na úrovni EÚ na podporu aktívneho začlenenia ľudí najviac vzdialených od trhu práce (KOM(2006)0044) a na súhrnnú správu útvarov Komisie o výsledkoch tejto konzultácie,

Štvrtok 9. októbra 2008

- so zreteľom na odporúčanie Rady 92/441/EHS z 24. júna 1992 o spoločných kritériách týkajúcich sa dostatočných zdrojov a sociálnej pomoci v rámci systémov sociálnej ochrany ⁽¹⁾ a na odporúčanie Rady 92/442/EHS z 27. júla 1992 o konvergencii cieľov a politík sociálnej ochrany ⁽²⁾,
- so zreteľom na stanovisko Komisie k spravodlivej mzde (KOM(1993)0388),
- so zreteľom na národné programy reformy Lisabonskej stratégie, národné správy o stratégiách pre sociálnu ochranu a sociálne začlenenie v rokoch 2006 – 2008 a na aktualizácie v roku 2007, ako ich predložili členské štáty,
- so zreteľom na spoločnú správu o sociálnej ochrane a sociálnom začlenení na rok 2008 (KOM(2008)0042) a na spoločnú správu o zamestnanosti za roky 2007 – 2008, ktorú Rada prijala 13. a 14. marca 2008,
- so zreteľom na správu pracovnej skupiny Výboru pre sociálnu ochranu o chudobe a blahu detí v EÚ z januára 2008,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt OSN o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach z roku 1966,
- so zreteľom na články 3, 16, 18, 23, 25, 26 a 29 Všeobecnej deklarácie ľudských práv,
- so zreteľom na rezolúcie Valného zhromaždenia OSN A/RES/46/121, A/RES/47/134, A/RES/47/196, A/RES/49/179 a A/RES/50/107,
- so zreteľom na dokumenty Hospodárskej a sociálnej rady OSN E/CN.4/Sub.2/1996/13, E/CN.4/1987/NGO/2, E/CN.4/1987/SR.29 a E/CN.4/1990/15, E/CN.4/1996/25 a E/CN.4/Sub.2/RES/1996/25,
- so zreteľom na Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) prijatý v roku 1979,
- so zreteľom na rozvojové ciele milénia OSN z roku 2000, najmä odstránenie chudoby a hladu (prvý cieľ), dosiahnutie celosvetového základného vzdelania (druhý cieľ), rovnaké príležitosti pre mužov a ženy (tretí cieľ) a ochranu životného prostredia (siedmy cieľ),
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa z roku 1989 (UNRC) a jeho Opčný protokol o obchodovaní s deťmi, detskej prostitúcii a detskej pornografii,
- so zreteľom na Medzinárodný dohovor OSN o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín z roku 1990,
- so zreteľom na Medzinárodný akčný plán OSN k problematike starnutia z roku 2002,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím z roku 2006 a jeho opčný protokol,
- so zreteľom na dohovory Medzinárodnej organizácie práce (MOP) č. 26 a 131 o určovaní minimálnej mzdy,
- so zreteľom na program OSN a MOP venovaný dôstojnej práci,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Podpora dôstojnej práce pre všetkých – Prínos Únie k implementácii programu dôstojnej práce vo svete (KOM(2006)0249) a na uznesenie Európskeho parlamentu z 23. mája 2007 o podpore dôstojnej práce pre všetkých ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 245, 26.8.1992, s. 46.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 245, 26.8.1992, s. 49.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 102 E, 24.4.2008, s. 321.

Štvrtok 9. októbra 2008

- so zreteľom na závery neformálneho stretnutia ministrov práce a sociálnych vecí v Berlíne, ktoré sa konalo od 18. do 20. januára 2007, na tému „dobrej práce“,
- so zreteľom na články 34, 35 a 36 Charty základných práv Európskej únie, ktoré vymedzujú právo na sociálnu pomoc a pomoc pri bývaní, vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a prístup ku službám vo všeobecnom hospodárskom záujme,
- so zreteľom na Chartu základných sociálnych práv pracovníkov Spoločenstva z roku 1989 a revidovanú Európsku sociálnu chartu Rady Európy z roku 1996,
- so zreteľom na odporúčania európskych sociálnych partnerov obsiahnuté v správe s názvom Kľúčové výzvy, ktorým čelia európske trhy práce: Spoločná analýza európskych sociálnych partnerov z 18. októbra 2007,
- so zreteľom na smernicu Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod⁽¹⁾, a na uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2005 o situácii Rómov v Európskej únii⁽²⁾,
- so zreteľom na smernicu Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 5. júna 2003 o aplikácii otvorenej metódy koordinácie⁽⁴⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Zhodnotenie sociálnej situácie – Predbežná správa na jarné zasadnutie Európskej rady v roku 2007 (KOM(2007)0063) a na uznesenie Európskeho parlamentu z 15. novembra 2007 o zhodnotení sociálnej situácie⁽⁵⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom K stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa (KOM(2006)0367) a na uznesenie Európskeho parlamentu na tú istú tému zo 16. januára 2008⁽⁶⁾, najmä na jeho odseky 94 až 117,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Obnovený záväzok v prospech sociálnej Európy: Posilnenie otvorenej metódy koordinácie v oblasti sociálnej ochrany a sociálneho začleňovania (KOM(2008)0418),
- so zreteľom na Komisiou predložený návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (2010), (KOM(2007)0797), a na pozíciu Európskeho parlamentu k nemu, prijatú 17. júna 2008⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje vyhlásenie z 22. apríla 2008 o riešení problému pouličného bezdomovstva⁽⁸⁾,
- so zreteľom na zistenia a odporúčania, ktoré obsahuje zásadná štúdia generálneho tajomníka OSN o násilí páchanom na deťoch z roku 2006, podľa ktorej hospodárska nerovnosť a sociálne vylúčenie patria medzi rizikové faktory z hľadiska zlého zaobchádzania s deťmi,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 9. júla 2008 s názvom Nový európsky sociálny akčný program,
- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 18. júna 2008 s názvom Aktívne začlenenie,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 180, 19.7.2000, s. 22.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 45 E, 23.2.2006, s. 129.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 68 E, 18.3.2004, s. 604.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P6_TA(2007)0541.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0012.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0286.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0163.

Štvrtok 9. októbra 2008

- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Smerom k európskej charte práv spotrebiteľov energie (KOM(2007)0386),
- so zreteľom na články 136 až 145 Zmluvy o ES,
- so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a na stanovisko Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A6-0364/2008),
- A. keďže na zasadnutí Európskej rady v Nice zo 7. až 9. decembra 2000, EÚ stanovila cieľ dosiahnuť do roku 2010 rozhodné a merateľné zníženie chudoby a sociálneho vylúčenia; keďže pokrok v dosahovaní tohto cieľa by sa mal zvýšiť,
- B. keďže Európska rada v Lisabone z 23. a 24. marca 2000 sa dohodla odstrániť chudobu detí v Európe do roku 2010,
- C. keďže Európska rada v Nice zo 7. až 9. decembra 2000 vyzvala členské štáty, aby prijali opatrenia v nadväznosti na odporúčania z roku 1992 týkajúce sa minimálnych zaručených zdrojov, ktoré má poskytovať systém sociálnej ochrany,
- D. keďže v odporúčaní Rady 92/441/EHS sa uznáva základné právo človeka na dostatočné prostriedky a sociálnu pomoc, aby mohol žiť spôsobom zlučiteľným s ľudskou dôstojnosťou,
- E. keďže v Charte základných sociálnych práv pracovníkov Spoločenstva z roku 1989 sa uznáva právo pracovníkov na spravodlivú mzdu, keďže Európsky parlament a Komisia sa v roku 1993 zaoberali potrebou koordinovanej politiky minimálnych miezd s cieľom uplatňovať toto právo pracovníkov na mzdu „postačujúcu na to, aby im umožnila slušnú životnú úroveň“,
- F. keďže v roku 2001, keď EÚ prijala záväzok bojovať proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, žilo 55 miliónov ľudí v EÚ v riziku príjmovej chudoby (15 % obyvateľstva EÚ-15); keďže v roku 2005 sa ich počet zvýšil na 78 miliónov (16 % obyvateľstva EÚ-25),
- G. keďže pretrvávajúce rozdiely v odmeňovaní práce žien a mužov stavajú ženy do slabšej pozície, keď sa chcú dostať z chudoby,
- H. keďže riziko chudoby v EÚ by v prípade neexistencie všetkých sociálnych dávok najmä pre ženy vzrástlo zo 16 % na 40 % alebo na 25 % po vyňatí dôchodkových platieb,
- I. keďže kratšie, pomalšie napredujúce a horšie platené zamestnania žien takisto vplyvajú na riziko upadnutia do chudoby, najmä pre ženy staršie ako 65 rokov (o 21 % alebo o 5 percentuálnych bodov viac ako pre mužov),
- J. keďže deti a mladí ľudia tvoria takmer tretinu obyvateľstva EÚ a 19 miliónov detí je vystavených riziku chudoby, pričom mnoho z nich je odlúčených od svojich rodín pre chudobu rodiny, keďže existuje komplexný vzťah medzi chudobou, rodičovstvom a blahom detí v rozličných sociálnych okolnostiach vrátane ochrany detí pred všetkými druhmi zneužívania,
- K. keďže najmä extrémna chudoba a sociálne vylúčenie sú porušením všetkých ľudských práv,
- L. keďže značná časť obyvateľstva EÚ je aj naďalej sociálne vylúčená, pretože každý piaty obyvateľ žije v bytových podmienkach nedosahujúcich štandard a každý deň sa 1,8 milióna ľudí uchýľuje do osobitných útulkov pre bezdomovcov, 10 % obyvateľstva žije v domácnostiach, kde nikto nemá zamestnanie, dlhodobá nezamestnanosť sa blíži k 4 %, 31 miliónov alebo 15 % pracovníkov dostáva extrémne nízku mzdu, 8 % alebo 17 miliónov pracovníkov žije napriek zamestnaniu v príjmovej chudobe, podiel osôb, ktoré predčasne ukončujú školskú dochádzku, presahuje 15 % a naďalej pretrváva tzv. digitálna priepať (44 % obyvateľov EÚ nemá žiadne zručnosti na prácu s internetom či počítačom),

Štvrtok 9. októbra 2008

- M. keďže chudoba a nerovnosť v oveľa väčšej miere postihujú ženy; keďže priemerný príjem žien je len 55 % priemerného príjmu mužov; keďže ženy sú v starobe vo veľkej miere a neprimerane zasiahnuté chudobou; keďže neschopnosť získať prístup k vysokokvalitným službám neprijateľne zvyšuje riziko ich chudoby,
- N. keďže regionálne a miestne orgány majú už v súčasnosti významnú zodpovednosť za poskytovanie služieb a výhod verejnosti, súčasne však podliehajú reštriktívnemu tlaku verejných rozpočtov,
- O. keďže investície do detí a mladých ľudí pomáhajú zvýšiť hospodársku prosperitu pre všetkých a prelomiť cyklus hmotnej núdze a keďže je nevyhnutné problémom predchádzať a zasahovať čo najskôr po ich zistení, aby sa zachovali životné šance detí,
- P. keďže chudoba a nezamestnanosť sú spojené so zlým zdravotným stavom a nedostatočným prístupom k zdravotnej starostlivosti v dôsledku faktorov, akými sú zlá strava, horšie životné podmienky v znevýhodnených oblastiach, nevhodné bývanie a stres,
- Q. keďže dôsledky nerovnosti, chudoby, sociálneho vylúčenia a nedostatku príležitostí sú navzájom prepojené a vyžadujú si súdržnú stratégiu na úrovni členských štátov zameranú nielen na príjmy a bohatstvo, ale aj na otázky, akými sú prístup k zamestnaniu, vzdelanie, zdravotné služby, informačná spoločnosť, kultúra a doprava, ako aj príležitosti pre budúce generácie,
- R. keďže v období medzi rokmi 2000 a 2005 sa príjmová nerovnosť v EÚ (pomer S80/S20) podľa údajov štatistiky Európskej únie o príjmoch a životných podmienkach (EU-SILC) významne zvýšila zo 4,5 na 4,9, takže v roku 2005 malo najbohatších 20 % obyvateľov EÚ príjem takmer päťnásobne vyšší než zvyšných 80 % obyvateľstva,
- S. keďže uväznenie bez primeranej nápravy a vzdelávania často vedie len k prehĺbeniu sociálneho vylúčenia a k nezamestnanosti,
- T. keďže 16 % všetkých pracujúcich obyvateľov EÚ tvoria ľudia so zdravotným postihnutím (Eurostat 2002); keďže miera nezamestnanosti ľudí so zdravotným postihnutím vrátane ľudí s problémami duševného zdravia, niektorých starších ľudí a etnických menšín je v celej EÚ aj naďalej neprijateľne vysoká, keďže 500 000 ľudí so zdravotným postihnutím ešte stále žije vo veľkých uzavretých pobytových zariadeniach,

Holistickejší prístup k aktívnemu sociálnemu začleneniu

1. víta prístup Komisie k aktívnemu sociálnemu začleneniu; domnieva sa, že ústredným cieľom politik aktívneho sociálneho začlenenia musí byť uplatňovanie základných práv, aby ľudia mohli dôstojne žiť a byť aktívnou súčasťou spoločnosti a pracovného trhu;
2. domnieva sa, že politiky aktívneho sociálneho začleňovania musia mať rozhodný vplyv na odstraňovanie chudoby a sociálneho vylúčenia, a to tak pre zamestnaných ľudí (tzv. chudobných pracujúcich), ako aj pre ľudí bez plateného zamestnania; súhlasí s Komisiou, že holistickejší prístup k aktívnemu sociálnemu začleneniu by sa mal zakladať na týchto spoločných zásadách:
 - a) dostatočná podpora príjmov na predchádzanie sociálnemu vylúčeniu: členské štáty by v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality mali vymedziť systémy minimálnych príjmov a s nimi spojené dávky a sociálnu pomoc, ktoré by mali byť ľahko dostupné a poskytovať dostatočné zdroje, a mali by ich doplniť strategickým plánom pre politiky aktívneho začleňovania, aby sa ľudia dostali z chudoby a aby sa predchádzalo sociálnemu vylúčeniu – keďže iba politiky aktívneho začleňovania zahŕňajú väčšiu rovnosť systémov sociálnej ochrany a poskytujú aj osobitné sprievodné opatrenia (napr. rehabilitáciu, odborné vzdelávanie, starostlivosť o deti, bývanie, jazykové kurzy pre migrantov a podporné služby), aby ľuďom umožnili viesť dôstojný život;

Štvrtok 9. októbra 2008

- b) prepojenie so začleňujúcimi trhmi práce: cieľom politik aktívneho začleňovania by mala byť podpora stabilných a istých vysoko odborných pracovných miest, zlepšovanie atraktívnosti pracovných miest, vytváranie kvalitných pracovných miest a podpora kvality v zamestnaní, poskytovanie vysokej úrovne ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, zvyšovanie produktivity a aktívna podpora najviac znevýhodnených osôb, poskytovanie osobitných podporných opatrení a služieb s cieľom zvyšovať možnosti zamestnania a pomáhať udržiavať si ľudí na trhu práce, rozvoj podnikateľskej činnosti a poskytovanie pomoci pri hľadaní práce, vysokokvalitného vzdelávania, odbornej prípravy, ďalšieho vzdelávania a celoživotného vzdelávania, personalizovaného poradenstva, osobitnej pomoci a dotovaného zamestnania v prípadoch, keď je absolútne nevyhnutné pre zraniteľné skupiny, ako sú pracovníci so zdravotným postihnutím;
- c) prepojenie s lepším prístupom ku kvalitným službám: prístupnosť, finančná dostupnosť, otvorenosť, transparentnosť, univerzálnosť a kvalita základných služieb – sociálnych služieb, služieb vo všeobecnom (hospodárskom) záujme – sa musia posilniť, aby sa podporila sociálna a územná súdržnosť, zabezpečili základné práva a dôstojná existencia, najmä pre slabšie a znevýhodnené skupiny spoločnosti, akými sú ľudia so zdravotným postihnutím, starší ľudia, rodiny s jedným rodičom a veľké rodiny, a služby by sa mali navrhovať tak, aby zohľadňovali potreby rôznych skupín; je potrebné predísť ďalšej privatizácii verejných a sociálnych služieb, ak nebude zabezpečená cenová dostupnosť, kvalita a prístupnosť pre všetkých občanov;
- d) rodová rovnosť, nediskriminácia a aktívna účasť: politiky aktívneho začlenenia musia zabezpečiť presadzovanie rovnosti medzi mužmi a ženami a prispievať k odstraňovaniu všetkých foriem diskriminácie vo všetkých aspektoch aktívneho sociálneho začlenenia uvedeného vyššie; aktívna účasť: dobrý systém riadenia, účasť a začleňovanie všetkých dôležitých aktérov by sa mali podporovať priamym zapájaním ľudí postihnutých chudobou, sociálnym vylúčením a nerovnosťou na vnútroštátnej i európskej úrovni – a najmä ľudí žijúcich v situáciách extrémnej chudoby – ako aj sociálnych partnerov, mimovládnych organizácií a médií do rozvoja, riadenia, implementácie a hodnotenia stratégií;
3. domnieva sa, že odporúčanie Rady 92/441/EHS je potrebné rozšíriť a aktualizovať vzhľadom na výsledky zhodnotenia sociálnej reality EÚ a navrhovaný holistický prístup k aktívnemu začleňovaniu, a zároveň sa domnieva, že toto odporúčanie by malo náležitým spôsobom zohľadniť vznik nových sociálnych rizík spojených s demografickou zmenou, hospodárstvom založeným na vedomostiach a hospodárstvom služieb;
4. podporuje názor Komisie, že holistickejší prístup k aktívnemu začleňovaniu by mal zahŕňať aj osobitný dôraz na odstránenie chudoby detí, na odstránenie nerovností v prístupe k zdravotníckej starostlivosti a výsledkom zdravotnej starostlivosti, na boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu spojený s verejnými a súkromnými dôchodkami a odchodom do dôchodku a na poskytovanie riadnej a kvalitnej dlhodobej starostlivosti;

Zaručenie dostatočného príjmu na zabezpečenie dôstojného života pre všetkých

5. poukazuje na to, že väčšina členských štátov v EÚ – 27 má vnútroštátne systémy minimálnej mzdy, ale niektoré ich nemajú; povzbudzuje členské štáty k tomu, aby zaviedli systémy minimálneho príjmu v záujme sociálneho začlenenia, a vyzýva ich, aby si vymieňali osvedčené postupy; uznáva, že tam, kde je poskytovaná sociálna pomoc, je povinnosťou členských štátov zabezpečiť, aby občania rozumeli svojim nárokom a mali možnosť uplatňovať ich;
6. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že niektoré členské štáty zjavne neberú ohľad na odporúčanie Rady 92/441/EHS, v ktorom sa uznáva základné právo človeka na dostatočné prostriedky a sociálnu pomoc, aby mohol žiť spôsobom zlučiteľným s ľudskou dôstojnosťou;
7. súhlasí s Komisiou v tom, že sociálna pomoc vo väčšine členských štátov je už pod úrovňou, ktorá predstavuje riziko chudoby; trvá na tom, že hlavným cieľom systémov na podporu príjmu musí byť pomoc ľuďom, aby sa dostali z chudoby, a umožniť im dôstojne žiť; vyzýva Komisiu, aby preskúmala, či ničím nepodmienený základný príjem pre všetkých by mohol predstavovať účinný nástroj boja proti chudobe;
8. vyzýva Komisiu, aby podala podrobnú správu o tom, či sociálna starostlivosť v členských štátoch (okrem iného systémy minimálnych príjmov a s nimi spojené dávky, podpora v nezamestnanosti, dávky v invalidite a pozostalostné dávky, povinné a doplnkové dôchodkové systémy, dávky pri predčasnom odchode do dôchodku) zabezpečujú príjem nad tzv. prahom rizika chudoby EÚ, ktorý predstavuje 60 % priemerného národného príjmu;

Štvrtok 9. októbra 2008

9. navrhuje, aby Komisia zvážila vytvorenie spoločnej metódy výpočtu životného minima a nákladov na živobytie (kôš tovaru a služieb), a tak zabezpečila porovnateľné meranie hranice chudoby a vymedzila kritérium pre nevyhnutný sociálny zásah;
10. poukazuje na to, že riziko upadnutia do extrémnej chudoby je väčšie pre ženy než pre mužov; poukazuje na to, že pretrvávajúci trend smerom k feminizácii chudoby v európskych spoločnostiach dnes dokazuje, že súčasný rámec systémov sociálnej ochrany a mnohé sociálne a ekonomické politiky a politiky zamestnanosti EÚ nie sú navrhované tak, aby vyhovovali potrebám žien alebo riešili rozdiely v ich práci; zdôrazňuje skutočnosť, že chudoba žien a ich sociálne vylúčenie v Európe si vyžadujú konkrétne, mnohostranné a rodovo špecifické politické odozvy;
11. konštatuje, že primerané systémy minimálnych príjmov sú základným predpokladom existencie EÚ založenej na sociálnej spravodlivosti a rovnakých príležitostiach pre všetkých; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že sa bude poskytovať primeraný minimálny príjem v obdobiach bez práce alebo medzi dvoma zamestnaniami, pričom osobitná pozornosť sa bude venovať skupinám žien, ktoré majú dodatočnú zodpovednosť;
12. vyzýva Radu, aby schválila cieľ EÚ pre systémy minimálneho príjmu a príspevkové systémy na náhradu príjmu podporujúce príjmy vo výške aspoň 60 % priemerného národného príjmu a aby okrem toho stanovila časový plán na dosiahnutie tohto cieľa vo všetkých členských štátoch;
13. domnieva sa, že riziko upadnutia do chudoby je väčšie pre ženy než pre mužov, najmä vo vyššom veku, pretože systémy sociálneho zabezpečenia sa často zakladajú na zásade nepretržitého odmeňovaného zamestnania; požaduje individualizované právo na primeraný minimálny príjem, ktorý nezávisí od príspevkov súvisiacich so zamestnaním;
14. domnieva sa, že chudoba, ktorá postihuje už zamestnaných ľudí, neodráža spravodlivé pracovné podmienky, a požaduje sústredené úsilie na nápravu tohto stavu tak, aby odmeňovanie vo všeobecnosti a najmä minimálne mzdy – bez ohľadu na to, či sú stanovené zákonom alebo kolektívnou zmluvou – dokázali zabrániť príjmovej chudobe a zabezpečiť slušný životný štandard;
15. vyzýva Radu, aby schválila cieľ EÚ pre minimálne mzdy (stanovené zákonom či kolektívnou zmluvou na národnej, regionálnej alebo odvetvovej úrovni) na zabezpečovanie odmeny vo výške aspoň 60 % príslušnej (národnej, odvetvovej atď.) priemernej mzdy a aby okrem toho stanovila časový plán na dosiahnutie tohto cieľa vo všetkých členských štátoch;
16. poukazuje na to, že systémy minimálnych príjmov by mali byť doplnené balíkom podporných opatrení na uľahčenie sociálneho začlenenia, pričom takýto súbor opatrení bude zahŕňať ustanovizne na sociálne začleňovanie, napríklad v oblasti bývania, ako aj podporu vzdelávania, odbornej prípravy, odbornej rekvalifikácie a celoživotného vzdelávania a tiež kvalitnú hospodársku správu a systémy na podporu príjmu s cieľom prispieť na pokrytie nákladov jednotlivcov a domácností tak, aby sa zabezpečilo uspokojovanie životných potrieb a potrieb v oblasti celoživotného vzdelávania, najmä pre samostatne žijúce osoby, rodiny s jedným rodičom a veľké rodiny;
17. vyzýva členské štáty, aby preskúmali svoju často zložitú a rozvetvenú spleť systémov na podporu príjmov, a to bez ohľadu na ich konkrétnu povahu (či už systémy minimálnych príjmov a s nimi spojených dávok, príspevkové systémy na náhradu príjmu a ďalšie systémy), s cieľom zvýšiť ich prístupnosť, účinnosť a efektívnosť;
18. domnieva sa, že členské štáty by mali poskytovať ciele dodatočné dávky znevýhodneným skupinám (ako napríklad ľuďom so zdravotným postihnutím či chronickými chorobami, osamelým rodičom či domácnostiam s mnohými deťmi), ktoré by pokrývali zvýšené náklady okrem iného v súvislosti s osobnou podporou, využívaním špecifických zariadení a zdravotníckej a sociálnej starostlivosti, čím by okrem iného zabezpečili dostupné ceny liekov pre znevýhodnené sociálne skupiny; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť slušnú úroveň invalidných a starobných dôchodkov;
19. uznáva, že medzi samostatne zárobkovo činnými osobami je nerovnomerná distribúcia príjmov a že jedna štvrtina samostatne zárobkovo činných osôb žije pod hranicou chudoby, a že je preto potrebné poskytnúť podnikateľom inštitucionalizovanejšiu podporu, aby sa vyhlí pasci chudoby;

Štvrtok 9. októbra 2008

Odstránenie chudoby detí: od analýz k cieľovým politikám a implementácii

20. zdôrazňuje význam holistického prístupu k materiálnemu zabezpečeniu a blahobytu detí založeného na perspektíve, ktorá je zameraná na práva detí a obsiahnutá v Dohovore OSN o právach dieťaťa, aby tak rodiny a najmä veľké rodiny mohli mať dostatočnú úroveň príjmov na to, aby svojim deťom mohli poskytnúť primerané bývanie a vhodnú stravu, ako aj prístup k vysokokvalitným zdravotníckym, sociálnym a vzdelávacím službám, s cieľom zabezpečiť ich harmonický rozvoj z telesného i osobnostného hľadiska; uznáva však, že základné potreby detí by mali mať prednosť pred finančnými úvahami členských štátov;

21. vyzýva inštitúcie EÚ, členské štáty a organizované združenia občianskej spoločnosti, aby zabezpečili, že účasť detí sa bude vždy organizovať v súlade so základnými zásadami bezpečnej a zmysluplnej účasti;

22. upozorňuje na tieto rozmery holistického prístupu:

- a) uznanie, že deti a mladí ľudia sú občanmi a nezávislými držiteľmi práv, ako aj členmi rodiny;
- b) zabezpečovanie, aby deti vyrastali s podporou prostriedkov a všemožnej pomoci na uspokojovanie všetkých aspektov ich citových, sociálnych, fyzických a poznávacích potrieb, a najmä poskytovanie základnej podpory pre rodičov a rodiny žijúce v extrémnej chudobe, aby mohli získať prostriedky na plnenie svojich povinností, a teda aj predchádzanie opúšťaniu detí alebo ich umiestňovaniu do ústavov rodičmi v zložitých materiálnych podmienkach;
- c) zabezpečovanie prístupu k službám a možnostiam, ktoré sú nevyhnutné pre všetky deti na podporu ich súčasného a budúceho blahobytu; okrem iného venovanie mimoriadnej pozornosti deťom s osobitnými potrebami (etnické menšiny, prisťahovalci, deti ulice a deti so zdravotným postihnutím), pričom im bude umožnené využiť naplno svoj potenciál, a predchádzanie vzniku situácií ohrozenia, najmä viacgeneračnej chudoby, a to aj zabezpečením prístupu detí k vzdelaniu a zdravotnej starostlivosti;
- d) umožňovanie účasti detí na spoločnosti vrátane rozhodnutí primeraných ich veku, ktoré priamo ovplyvňujú ich životy, ako aj účasti na spoločenskom, rekreačnom, športovom a kultúrnom živote;
- e) poskytovanie finančnej pomoci veľkým rodinám, s cieľom pomôcť zastaviť pokles počtu obyvateľov, ako aj pomoci pre osamelých rodičov vychovávajúcich jedno či viac detí, spolu s opatreniami na uľahčenie ich vstupu či návratu na trh práce, pričom treba pripomenúť, že táto situácia je čoraz rozšírenejšia a že ťažkosti, ktorým rodičia za takýchto okolností čelia, sú omnoho väčšie než v prípade rodín s oboma rodičmi;
- f) uznanie úlohy rodín pre blahobyt a vývoj detí;
- g) zdôrazňuje dôležitosť úsilia o zlúčenie detí z ulice, predaných detí a maloletých detí bez sprievodu s ich rodinami, pričom sa v každom prípade posudzujú najlepšie záujmy dieťaťa; zdôrazňuje, že takéto zlúčenie by mali sprevádzať osobitné opatrenia sociálnej reintegrácie v prípadoch, keď sociálno-ekonomická situácia prinútila deti k tomu, aby sa začali venovať nezákonným zárobkovým činnostiam, ktoré škodia detskému telesnému a morálnemu vývoju, ako sú prostitúcia a predaj drog; požaduje spoločný koordinovaný postup pri riešení hlavných príčin extrémnej marginalizácie a chudoby detí ulice a ich rodín, pri zlepšovaní ich prístupu ku kvalitným službám a v boji proti organizovanej kriminalite; vyzýva Radu, aby vyjadrila súhlas s celoeurópskym záväzkom vyplývajúcim z uznesenia Európskeho parlamentu zo 16. januára 2008 s názvom K stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa, ktorým je zabezpečiť, aby do roku 2015 žiadne deti nežili na ulici;
- h) vyzýva členské štáty, aby uznali, že začarovaný kruh extrémnej chudoby, bezbrannosti, diskriminácie a sociálneho vylúčenia vystavuje deti, najmä deti ulice, osobitnému nebezpečenstvu a že riešenie núdze vo viacerých oblastiach si vyžaduje diferencované a individualizované kroky; naliehavo vyzýva členské štáty, aby súhlasili so spoločným úsilím EÚ o zastavenie obchodovania s deťmi a detskej prostitúcie, drogovej závislosti detí, násilia voči deťom a kriminality mladistvých;

Štvrtok 9. októbra 2008

23. vyzýva Komisiu, aby chudobu a sociálne vylúčenie detí posudzovala v širšom kontexte tvorby politiky EÚ vrátane otázok, ako sú prísťahovalectvo, telesné postihnutie, diskriminácia, ochrana detí pred akoukoľvek formou zlého zaobchádzania a zneužívania, opatrovatelia detí a dospelých, rovnosť medzi mužmi a ženami, podpora rodiny, aktívne sociálne začleňovanie, starostlivosť a vzdelávanie v ranom veku, celoživotné vzdelávanie a zosúladovanie pracovného, súkromného a rodinného života;
24. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby účinne implementovali zásadu rovnakého zárobku za prácu s rovnakou spoločenskou hodnotou, aby uskutočnili špecifickú analýzu a reformu systémov sociálnej ochrany a pripravili usmernenia EÚ týkajúce sa reformy systémov sociálnej ochrany z hľadiska rodovej rovnosti vrátane individualizácie práv na sociálne zabezpečenie, prispôbovania sociálnej ochrany a sociálnych služieb meniacim sa rodinným štruktúram a zabezpečenia toho, aby systémy sociálnej ochrany lepšie pôsobili proti nejstej situácii žien a napĺňali potreby najbezbrannejších skupín žien;
25. vyzýva Komisiu, aby zlepšila hodnotenie a monitorovanie v rámci otvorenej metódy koordinácie, aby vypracovala spoločné ukazovatele a aby zhromažďovala porovnateľné vysokokvalitné údaje a dlhodobé štatistiky týkajúce sa situácie detí, ktoré budú pokrývať všetky aspekty holistického prístupu k boju proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu detí vrátane bývania detí a rodín, v záujme toho, aby mohla sledovať životné podmienky detí;
26. vyzýva Eurostat, aby zabezpečil prepojenie s pripravovaným súborom ukazovateľov na monitorovanie vplyvov činnosti EÚ zameranej na práva detí a ich blaho, ktorý objednala Agentúra Európskej únie pre základné práva; poukazuje na potrebu spoločného úsilia Komisie, Agentúry pre základné práva a členských štátov o spoluprácu s príslušnými agentúrami OSN, medzinárodnými organizáciami a výskumnými ústavmi pri zlepšovaní zberu porovnateľných štatistických údajov o situácii detí v EÚ, ktorá sa spomína vo vyššie uvedenom uznesení Európskeho parlamentu zo 16. januára 2008; vyzýva členské štáty, aby prijali všetky možné opatrenia na dodržiavanie odporúčaní vyjadrených v správe Výboru pre sociálnu ochranu o chudobe a blahu detí prijatej 17. januára 2008, ktorá zdôrazňuje, že členské štáty by mali vyhodnocovať rozličné zdroje údajov dostupných na vnútroštátnej a regionálnej úrovni, ktoré sa týkajú detí nachádzajúcich sa v situáciách ohrozenia;
27. naliehavo žiada členské štáty, aby zaviedli preventívne systémy na odhaľovanie kritických situácií, ako napríklad situácie, keď sa schýľuje k tomu, že rodičia prídu o bývanie, náhle odobratie detí zo školy či prípady, keď boli rodičia v detstve zneužívaní; vyzýva členské štáty, aby realizovali aktívnu politiku zameranú na predchádzanie predčasného ukončovania školskej dochádzky detí pomocou mechanizmov, ktoré poskytujú podporu rizikovým skupinám;
28. naliehavo žiada tie členské štáty, ktoré tak doteraz neurobili, aby preniesli na svoje miestne orgány právomoc vytvárať a prevádzkovať systémy pomoci pre deti s ťažkosťami, aby sa zabezpečila čo najvyššia účinnosť týchto systémov;
29. podporuje stanovisko Komisie, že vyváženosť medzi zameraním sa na rôznorodosť moderných rodinných štruktúr a zameraním sa na práva dieťaťa dosahuje v boji proti chudobe detí najlepšie výsledky;
30. vyzýva Komisiu, aby podporovala vyváženú kombináciu politík, ktorá bude mať k dispozícii primerané prostriedky a bude podložená jasnými cieľmi a úlohami, ktoré budú zohľadňovať špecifické vnútroštátne súvislosti a budú sa zameriavať na včasný zásah;
31. vyzýva členské štáty, aby posilnili proces vzájomného učenia a monitorovanie úspešných a neúspešných politík v záujme boja proti chudobe detí a sociálnemu vylúčeniu;
32. zdôrazňuje dôležitosť integrovaných, holistických rodinných politík prekračujúcich rámec aktívneho začleňovania, aby bolo možné riešiť všetky aspekty blaha detí a rodín a odstrániť chudobu a sociálne vylúčenie detí v EÚ;
33. vyzýva členské štáty, aby si vymieňali osvedčené postupy v oblasti účasti detí a aby presadzovali zapájanie detí do rozhodovania o ich vlastnej budúcnosti, keďže je to najlepší spôsob, ako uplatniť detský pohľad;

Štvrtok 9. októbra 2008

34. víta záväzok Komisie a členských štátov dodržiavať Dohovor OSN o právach dieťaťa; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zreteľne prepojili agendu práv detí a agendu boja proti chudobe a vylúčeniu detí, keďže chudoba detí a utrpenie z nedostatku sú porušením základných ľudských práv; povzbudzuje členské štáty k tomu, aby pri príprave svojich stratégií sociálneho začleňovania zohľadňovali odporúčania výboru dohovoru v reakcii na správy signatárskych štátov o vykonávaní dohovoru a na alternatívne správy mimovládnych organizácií;

35. poukazuje na to, že osamelí rodičia nesmú mať v oblasti služieb a úľav horšiu pozíciu než páry s deťmi;

36. naliehavo žiada členské štáty, aby pripravili národné stratégie znižovania a odstraňovania chudoby detí na základe diferencovaného prístupu, ktorý zohľadní rôznu úroveň chudoby v závislosti od regiónu a veku detí;

37. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že všetky deti a rodiny vrátane tých, ktoré zažívajú chudobu a sociálne vylúčenie, budú mať prístup ku kvalitným službám sociálnej starostlivosti, v rámci ktorých sa zreteľne zohľadňujú dôsledky chudoby pre rodiny vrátane zvýšenia rizika a dôsledkov zneužívania detí a zlého zaobchádzania s nimi;

Politiky zamestnanosti pre sociálne začleňujúce trhy práce

38. súhlasí s Komisiou, že mať prácu je najlepším spôsobom, ako sa vyhnúť chudobe a sociálnemu vylúčeniu, ale že to neplatí vždy, pretože podľa oficiálnych štatistických údajov 8 % pracovníkov v EÚ je vystavených riziku chudoby; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby účinne vykonali smernicu 2000/78/ES;

39. vyzýva členské štáty, aby účinnejšie vykonávali platné právne predpisy Spoločenstva v oblastiach zamestnanosti a sociálnych vecí;

40. poukazuje na to, že 20 miliónov ľudí v EÚ, a to väčšinou žien, je postihnutých chudobou zamestnaných (tzv. in-work poverty), t. j. 6 % všetkého obyvateľstva a 36 % pracujúceho obyvateľstva je ohrozených takouto chudobou; vyzýva členské štáty, aby sa dohodli na právnych predpisoch o minimálnych mzdách ako integrálnej súčasti aktívneho začleňovania;

41. zdôrazňuje, že podiel zamestnania na čiastočný úväzok v EÚ predstavuje 31 % pre ženy a 7,4 % pre mužov; zdôrazňuje, že zamestnanie na čiastočný úväzok pre ženy je často len bezvýznamnou, marginálnou slabo platenou prácou na skrátenej úväzok, ktorá neposkytuje dostatočnú sociálnu ochranu; poukazuje na to, že ženám preto hrozí väčšie riziko upadnutia do chudoby, najmä v starobe, pretože dôchodky zo zamestnania na čiastočný úväzok často nestačia na to, aby mohli viesť nezávislý život;

42. domnieva sa, že na aktívne začleňovanie do trhu práce potrebujú najviac znevýhodnené skupiny tieto špecifické opatrenia:

- i) podpora osobného rozvoja prostredníctvom vzdelávania, odbornej prípravy, celoživotného vzdelávania, nadobúdania zručností v oblasti IT a hodnotenia, ako aj podpora stability rodiny, sociálnej integrácie a začleňovania pred vstupom do zamestnania a zároveň uznanie toho, že zodpovednosť jednotlivca za začlenenie sa do spoločnosti je veľmi dôležitá a mala by sa podporovať;
- ii) poskytovanie maximálneho prístupu k informáciám a zabezpečovanie personalizovaných spôsobov na získanie istého a stabilného vysoko odborného zamestnania v súlade s potrebami a schopnosťami ľudí; odstraňovanie prekážok brániacich ľuďom vo vstupe alebo v návrate na trh práce, pričom sa osobitná pozornosť bude venovať rodinám s jediným rodičom, a podpora postupného odchodu do dôchodku s cieľom zvýšiť úroveň príjmov starších ľudí a predchádzať ich ochudobňovaniu;

Štvrtok 9. októbra 2008

- iii) podporné opatrenia zamerané na posilňovanie zamestnanosti a schopnosti zotrvať na trhu práce (napr. školenia na pracovisku a možnosti celoživotného vzdelávania); rozvoj podnikania, ako aj pracovné opatrenia, ktoré marginalizovaným ľuďom pomôžu pri nástupe do práce alebo pri vstupe na pracovný trh a pri zladovaní práce s úsilím o riešenie spoločenského znevýhodnenia (napr. neprimerané bývanie, opatrovateľské povinnosti alebo zdravotné problémy);
- iv) monitorovanie zanechania práce osobami v dôchodkovom veku v záujme uvoľňovania pracovných miest;
43. domnieva sa, že politiky zamerané na finančnú príťažlivosť práce by sa mali zaoberať problémami, ako sú riziko nízkych miezd a striedanie období s nízkym platom a období bez platu na spodných úrovniach rebríčka trhu práce, kde sa ľudia nachádzajú v situácii neistých, slabo platených, málo kvalitných, nízko produktívnych pracovných miest a nezamestnanosti a/alebo nečinnosti; zdôrazňuje, že prioritou by mala byť potreba pružnosti v sociálnych dávkach a dávkach v nezamestnanosti; zdôrazňuje, že sociálne systémy by mali ľudí aktívne motivovať k tomu, aby si hľadali nové pracovné príležitosti, a súčasne by mali podporovať otvorenosť voči zmenám zmierňovaním straty príjmov a poskytovaním príležitostí na vzdelávanie; naliehavo žiada tvorcov politiky, aby v rámci svojich politík zameraných na dostatočné odmeňovanie za prácu využívali koncepciu tzv. flexiistoty;
44. vyzýva členské štáty, aby znovu prehodnotili aktivačné politiky, ktoré sú založené na príliš obmedzujúcich podmienkach pre príjemcov dávok a ktoré nútia ľudí prijímať nízko kvalitné pracovné miesta, ktoré nezabezpečujú dôstojnú životnú úroveň;
45. navrhuje, aby sa zaviedla rovnováha medzi osobnou zodpovednosťou jednotlivcov a poskytovaním sociálnej pomoci, ktorá umožní všetkým žiť dôstojne a zapájať sa do spoločnosti;
46. zdôrazňuje pozíciu Rady, že politiky aktívneho trhu práce by mali podporovať dobrú prácu a rast sociálnej mobility a poskytovať odrazové mostíky na získanie pravidelného, výnosného zamestnania s primeranou sociálnou ochranou, dôstojnými pracovnými podmienkami a odmeňovaním;
47. zdôrazňuje potenciál sociálneho hospodárstva, sociálnych podnikov, neziskového sektora a sektora verejného zamestnania na poskytovanie dotovaných pracovných príležitostí a dotovaného pracovného prostredia pre zraniteľné skupiny, ktorý by mali členské štáty a politiky Spoločenstva (Európsky sociálny fond, regionálne a kohézne fondy atď.) preskúmať a čo najviac podporovať;
48. súhlasí s Komisiou, že tým, ktorí nemôžu z rôznych dôvodov pracovať (napríklad pre ťažké postihnutie, vek či neschopnosť, v dôsledku trvalej a generačnej chudoby a/alebo diskriminácie, pre zaťaženie rodinnými povinnosťami alebo povinnosťami v oblasti starostlivosti alebo pre znevýhodnený charakter miestnej oblasti), musia aktívne politiky začleňovania poskytovať príjmovú podporu a podporné opatrenia zamerané na prevenciu chudoby a sociálneho vylúčenia a na to, aby takíto ľudia mohli žiť dôstojne a zapájať sa do spoločnosti;
49. vyzýva členské štáty, aby znížili daňové zaťaženie nielen pre ľudí s nízkym príjmom, ale aj pre ľudí s priemerným príjmom, s cieľom zabrániť tomu, aby sa pracovníci dostávali do pasce nízkych miezd, a odrádzať od nelegálnej práce;
50. upozorňuje na sociálne zmeny v Európe, ktoré menia sociálnu skladbu domácností; žiada, aby sa tieto zmeny zohľadňovali s cieľom odstrániť prekážky brániace vstupu na trh práce pre nepracujúceho partnera v prípade spolu žijúceho nezosobášeného páru;
51. domnieva sa, že sociálne hospodárstvo a sociálne podniky musia zabezpečiť slušné pracovné podmienky a odmeňovanie a tiež presadzovať politiky rodovej rovnosti a antidiskriminačné politiky (ako napríklad znižovanie rozdielov v odmeňovaní podľa rodu, rešpektovanie kolektívnych dohôd, vyplácanie minimálnych miezd a zabezpečenie rovnakého zaobchádzania);
52. konštatuje, že napriek vítaným krokom smerom k vyššej miere účasti na vyššom vzdelávaní by členské štáty mali byť podporované v tom, aby zachovali a zavádzali systém učňovskej pracovnej prípravy; vyzýva členské štáty, aby vyvinuli ucelené politiky stáží zabezpečujúce minimálne záruky a slušné odmeňovanie a aby okrem toho bojovali proti súčasným trendom maskovať pracovné miesta ako neplatené stáže;

Štvrtok 9. októbra 2008

53. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali jednotný prístup všetkých vzdelávacích systémov v EÚ k procesu odborného zamerania na základe podobných školiacich postupov, ktoré mladým ľuďom umožňujú získať v rámci svojej kariéry odbornú prípravu v pracovne orientovaných oblastiach podľa vlastného výberu; poukazuje na to, že systémy odbornej prípravy by mali byť založené na vzájomnom uznávaní diplomov a pracovných certifikátov a mali by zahŕňať jazykovú prípravu, a to s cieľom odstrániť komunikačné bariéry v rámci EÚ; domnieva sa, že rekvalifikačné opatrenia by mali vytvárať rovnováhu medzi emocionálnou a odbornou pohodou, aby odborné rekvalifikácie neboli vnímané ako nedostatok či prekážka odborného rozvoja;

54. upozorňuje na potrebu presadzovať aktívne začleňovanie mladých ľudí, starších ľudí a prisťahovalcov do každého úsilia o vytvorenie trhu práce podporujúceho začleňovanie; vyzýva Radu, Komisiu a členské štáty, aby vypracovali súbor naliehavých opatrení na boj proti nelegálnej práci, nútej detskej práci a zneužívajúcemu vykorisťovaniu pracovníkov a aby vyriešili zavádzajúce zamieňanie hospodárskej migrácie so žiadaním o azyl, ako aj oboch týchto javov s nelegálnym prisťahovalectvom; vyzýva členské štáty, aby predložili právne predpisy na predchádzanie vykorisťovaniu zraniteľných pracovníkov zo strany vodcov gangov a aby podpísali a ratifikovali Dohovor OSN o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a ich rodinných príslušníkov;

Poskytovanie kvalitných služieb a zabezpečenie prístupu pre slabšie a znevýhodnené skupiny

55. víta názor Komisie, že zákonné a doplnkové systémy sociálneho zabezpečenia, zdravotnícke služby a sociálne služby všeobecného záujmu musia mať preventívnu úlohu a úlohu sociálnej súdržnosti, uľahčovať sociálne začleňovanie a chrániť základné práva; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť rozvoj vysokokvalitnej, prístupnej a finančne dostupnej dlhodobej starostlivosti o osoby v núdzi a podpory pre tých, čo túto starostlivosť poskytujú; vyzýva členské štáty, aby určili a riešili problémy, ktorým čelia opatrovatelia, ktorí sú často nútení ostávať mimo trh práce;

56. súhlasí s Komisiou, že všetky služby vo verejnom záujme vrátane sieťových odvetví, ako sú doprava, telekomunikácie, energetika a iné verejné služby, a finančných služieb by mali mať významnú úlohu pri zabezpečovaní sociálnej a územnej súdržnosti a mali by prispievať k aktívnemu začleňovaniu;

57. zdôrazňuje, že prístup k tovarom a službám by mal byť právom každého občana Únie, a preto víta návrh Komisie na horizontálnu smernicu, ktorá bude dopĺňať smernicu 2000/78/ES a bude sa vzťahovať na všetky formy diskriminácie z dôvodov uvedených v článku 13 Zmluvy o ES, a to s cieľom prispieť k boju proti diskriminácii aj v iných oblastiach života než v zamestnaní, napríklad proti diskriminácii z dôvodu zdravotného postihnutia, veku, náboženského presvedčenia vyznaní či viery, alebo sexuálnej orientácie; zároveň sa domnieva, že je potrebné vykonať ďalší pokrok v uplatňovaní súčasných antidiskriminačných smerníc Spoločenstva;

58. povzbudzuje členské štáty k tomu, aby zvažili sociálne zvýhodnenie poplatkov pre slabšie skupiny, napr. v oblasti energie a verejnej dopravy, a možnosti získania mikroúverov s cieľom podporiť aktívne začlenenie, ako aj bezplatnú zdravotnú starostlivosť a vzdelávanie pre ľudí s ťažkosťami materiálnej povahy;

59. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili povinnosti univerzálnych služieb (napríklad v sektore telekomunikácií a poštových služieb) s cieľom zvýšiť prístupnosť a finančnú dostupnosť základných služieb a tiež posilniť povinnosť cielených verejných služieb zameriavať sa na zraniteľné a znevýhodnené skupiny v spoločnosti;

60. vyzýva Radu, aby schválila záväzok na úrovni EÚ do roku 2015 skončiť s pouličným bezdomovstvom a vyzýva členské štáty, aby vypracovali integrované politiky, ktoré zabezpečia prístup k dostupnému a kvalitnému bývaniu pre všetkých; naliehavo vyzýva členské štáty, aby vytvorili „zimné núdzové plány“ ako súčasť širšej stratégie boja proti bezdomovstvu a zároveň aby vytvorili agentúry zamerané na umožnenie poskytovania a sprístupňovania bývania pre skupiny čeliace diskriminácii; navrhuje zber porovnateľných údajov o rozsahu bezdomovstva a bývania v zlých podmienkach; vyzýva Komisiu, aby vypracovala rámcovú definíciu bezdomovstva pre EÚ a každoročne informovala o prijatých opatreniach a pokroku dosiahnutom v členských štátoch pri odstraňovaní bezdomovstva;

Štvrtok 9. októbra 2008

61. naliehavo vyzýva členské štáty, aby ako prvý záväzok v rámci odstraňovania chudoby detí v EÚ znížili túto chudobu o 50 % do roku 2012, pričom na meranie tohto zníženia použijú ukazovatele, ktoré nie sú výlučne hospodárske, a aby vyčlenili dostatočné prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa; domnieva sa, že ukazovatele použité na meranie tohto zníženia by mali zohľadňovať najmä deti v rodinách žijúcich v extrémnej chudobe;
62. zdôrazňuje význam podpory integrovaných služieb, ktoré reagujú na viacrozmernosť chudoby a sociálneho vylúčenia, s cieľom riešiť napr. prepojenie medzi chudobou a bezdomovstvom, násilím, fyzickým a psychickým zdravím, úrovňami vzdelávania, sociálnou a spoločenskou integráciou, nedostatočným prístupom k informačným technológiám a infraštruktúre a rozšírením digitálnej priepasti;
63. vyzýva členské štáty, aby zaujali prístup presadzujúci zdravotnícke aspekty do všetkých politík a aby vyvinuli integrované sociálne a zdravotnícke politiky na boj proti nerovnostiam pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, prevencii a výsledkoch zdravotnej starostlivosti, najmä pokiaľ ide o zraniteľné skupiny a najťažšie dostupné osoby;
64. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby presadzovali dobrovoľné aktivity a pomáhali pri sociálnom začleňovaní ľudí, ktorí stratili kontakt s trhom práce alebo sa na ňom už nezúčastňujú;
65. víta skutočnosť, že sa Komisia zameriava na lepšiu prístupnosť (fyzickú a finančnú dostupnosť) a lepšiu kvalitu služieb (zapojenie používateľov, monitorovanie, hodnotenie výkonnosti, dobré pracovné podmienky, rovnosť v rámci politík prijímania do zamestnania a pri poskytovaní služieb, koordinácia a integrácia služieb a primeraná fyzická infraštruktúra);
66. vyzýva členské štáty, aby zlepšili koordináciu verejných služieb, najmä prepojenie medzi službami pre deti a dospelých; naliehavo žiada členské štáty, aby zaviedli programy pomoci pre rodičov v rôznych oblastiach, kde chudoba vedie k nedostatku poznatkov o výchove detí, a aby zabezpečili dostatočné prostriedky pre detské linky pomoci; zdôrazňuje, že verejné služby pre deti a rodiny musia zaistiť, aby boli zavedené správne štruktúry, stimuly, systémy riadenia výkonnosti, finančné toky a pracovné sily, aby pracovníci v prvej línii mali správne schopnosti, poznatky a sebaistotu na poskytovanie lepšej prevencie a včasného varovania a aby služby reagovali na potreby používateľov, najmä rodín so slabším postavením;
67. vyzýva členské štáty, aby priznali väčšiu dôležitosť skutočnosti, že zníženia prostriedkov v rámci grantov na špecifické služby, ako napríklad peniaze na jedlo, zadarmo poskytované výučbové materiály a školské autobusy, a na základné mimoškolské vzdelávacie príležitosti a príležitosti pre voľný čas môžu viesť k priamemu sociálnemu vylúčeniu, a to najmä v prípade detí zo sociálne zraniteľných rodín; zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty poskytovali rovnaké príležitosti pre začleňovanie všetkých detí prostredníctvom aktívnej športovej politiky v školách a prístupu k informačným technológiám; vyzýva Komisiu, aby začlenila služby pre deti ako starostlivosť o deti, školskú dopravu a školské jedlá do zoznamu sociálnych služieb vo všeobecnom záujme;
68. víta odklon od umiestňovania ľudí so zdravotným postihnutím do ústavov, konštatuje však, že si to vyžaduje podporu poskytovania vysokokvalitných podporných a opatrovateľských služieb na úrovni miestneho spoločenstva umožňujúcich nezávislý život, právo na osobnú asistenciu, právo na kontrolu vlastných financií a úplné zapojenie do spoločnosti;
69. zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty podporovali rozvoj a realizáciu komplexných miestnych, regionálnych a vnútroštátnych stratégií v otázkach starnutia obyvateľstva;
70. domnieva sa, že na úrovni členských štátov i EÚ je potrebné prijať viac opatrení na uznanie, výskum a riešenie problematiky domáceho násillia a zneužívania detí a starších ľudí;
71. žiada členské štáty, aby rozvinuli konštruktívnejší prístup k protidrogovej politike s väčším dôrazom na vzdelávanie a liečenie závislosti než na trestné sankcie;
72. žiada členské štáty, aby si stanovili ako prioritu opatrenia v oblasti verejného zdravia, ktoré majú za cieľ priamo bojovať proti nerovnosti, ktorá existuje v úrovni zdravia a prístupu k zdravotnej starostlivosti v rámci mnohých spoločenstiev etnických menšín;

Štvrtok 9. októbra 2008

73. poznamenáva, že vo všetkých členských štátoch môže viesť zneužívanie alkoholu a drog k trestnej činnosti, nezamestnanosti a sociálnemu vylúčeniu; je preto presvedčený o tom, že je neprijateľné, že pre mnohých ľudí je väzenský systém jediným spôsobom na získanie takéhoto liečenia a poradenstva;

74. zdôrazňuje, že existuje mnoho foriem postihnutia vrátane porúch pohyblivosti, zraku, sluchu, problémov duševného zdravia, chronických chorôb a ťažkostí s učením; zdôrazňuje skutočnosť, že ľudia s viacnásobným postihnutím majú osobitné problémy, rovnako ako ľudia vystavení viacnásobnej diskriminácii;

75. požaduje destigmatizáciu ľudí s problémami duševného zdravia a ľudí s ťažkosťami s učením, podporu psychického zdravia a pohody a prevenciu duševných porúch, ako aj viac prostriedkov na liečbu a starostlivosť;

76. žiada členské štáty, aby presadzovali právne predpisy proti obchodovaniu s ľuďmi a antidiskriminačné právne predpisy a predovšetkým aby podpísali, ratifikovali a uplatňovali Dohovor Rady Európy o opatreniach zameraných proti obchodovaniu s ľuďmi;

77. nalieha na všetky členské štáty, aby zabezpečili azylovú politiku založenú na ľudských právach v súlade s dohovorom OSN o právnom postavení utečencov a inými príslušnými zákonmi v oblasti ľudských práv a aby sa zároveň usilovali o skončenie závislosti žiadateľov o azyl od podpory tým, že im umožnia pracovať, a zväzili vytvorenie viacerých legálnych spôsobov prisťahovalectva;

Zlepšovanie koordinácie politík a zapojenie všetkých dôležitých aktérov

78. vyjadruje poľutovanie nad tým, že spoločná správa Komisie o sociálnej ochrane a sociálnom začleňovaní na rok 2008 sa nezameriava dostatočne strategicky na odstraňovanie chudoby a prekonanie sociálneho vylúčenia;

79. súhlasí s Komisiou, že prístup aktívneho začleňovania musí podporovať integrovaný proces realizácie na úrovni EÚ, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, so zapojením všetkých dôležitých aktérov (sociálni partneri, mimovládne organizácie, miestne a regionálne orgány atď.), a tiež umožňovať aktívne zapojenie samotných znevýhodnených ľudí do vývoja, riadenia, realizácie a hodnotenia stratégií;

80. zdôrazňuje potrebu jednotného súboru opatrení na európskej úrovni s cieľom predchádzať akémukoľvek poškodzovaniu menších, ľudí s postihnutím a seniorov a penalizovať ho, v súvislosti s konkrétnymi opatreniami na celoplošné zníženie zraniteľnosti týchto skupín spoločnosti, a to aj z materiálneho hľadiska;

81. vyzýva Radu a Komisiu, aby v rámci sociálnej agendy na roky 2008 – 2012 posilnili jasné strategické zameranie na odstraňovanie chudoby a podporu sociálneho začleňovania; žiada v rámci ďalšieho cyklu otvorenej metódy koordinácie v oblasti sociálnej ochrany a sociálneho začleňovania explicitnejší záväzok smerujúci k dynamickej a účinnej stratégii Spoločenstva, ktorá by stanovila zmysluplné ciele a viedla k vytvoreniu účinných nástrojov a k monitorovaniu zameranému na boj proti chudobe, sociálnemu vylúčeniu a nerovnosti; žiada Radu a Komisiu, aby riešili problémy týkajúce sa rôznych koordinačných procesov (Lisabonská stratégia, stratégia EÚ v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, otvorená metóda koordinácie v oblasti sociálneho začleňovania a sociálnej ochrany) tak, aby to umožnilo jasné odhodlanie odstrániť chudobu, ako aj podporu sociálneho začleňovania vo všetkých týchto politikách;

82. vyzýva Komisiu, Výbor pre sociálnu ochranu a členské štáty, aby vytýčili konkrétne úlohy rodovej rovnosti a cieľe boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu vrátane súboru politických krokov na podporu skupín žien, ktorým hrozí väčšie riziko chudoby a sociálneho vylúčenia, ako sú netradičné rodiny a rodiny s jedným rodičom, prisťahovalkyne, utečanky a ženy z etnických menších, staršie ženy a ženy s postihnutím;

Štvrtok 9. októbra 2008

83. vyzýva sociálnych partnerov, aby pokračovali vo svojom úsilí, ktoré sa začalo už spoločnou analýzou sociálnych partnerov a ich pracovným programom na roky 2006 – 2008 zameraným na začleňovanie znevýhodnených ľudí do trhu práce; domnieva sa, že je potrebné lepšie riadenie na koordináciu týchto aktivít sociálnych partnerov týkajúcich sa trhu práce na jednej strane a širšieho občianskeho dialógu (mimovládne organizácie atď.) o sociálnom začleňovaní nad rámec zamestnania na strane druhej;

84. podporuje stanovisko Komisie, že so zreteľom na odporúčanie 92/441/EHS a otvorenú metódu koordinácie v oblasti sociálnej ochrany a sociálneho začleňovania je potrebné mať k dispozícii vhodne ukazovatele a komplexné vnútroštátne systémy zberu a analýzy údajov (napr. štatistické údaje o priemernom použiteľnom príjme, spotrebe domácností, cenovej hladine, minimálnych mzdách, systémoch minimálnych príjmov a s nimi spojených dávkach); domnieva sa, že monitorovanie a hodnotenie realizácie stratégií sociálneho začleňovania a správy o dosiahnutom pokroku členských štátov by mali ukázať, či je základné právo na dostatočné prostriedky a sociálnu pomoc, ktoré umožňujú ľuďom dôstojný život, rešpektované v každom členskom štáte a tiež na regionálnej úrovni;

85. víta oznámenie Komisie s názvom Obnovený záväzok v prospech sociálnej Európy: Posilnenie otvorenej metódy koordinácie v oblasti sociálnej ochrany a sociálneho začleňovania (KOM(2008)0418), v ktorom sa navrhuje posilniť sociálnu otvorenú metódu koordinácie zlepšením jej viditeľnosti a pracovných metód a upevnením jej interakcií s ďalšími politikami; víta najmä návrhy Komisie stanoviť ciele týkajúce sa zníženia chudoby (všeobecne, chudoby detí, chudoby pracujúcich a pretrvávajúcej dlhodobej chudoby), minimálnej úrovne príjmu poskytovaného prostredníctvom dôchodkov a dostupnosti a kvality zdravotnej starostlivosti (zníženie detskej úmrtnosti, zlepšenie zdravia, zvyšovanie dĺžky života atď.);

86. vyzýva členské štáty, aby prijali účinné opatrenia na dosiahnutie barcelonských cieľov v oblasti služieb starostlivosti o deti; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali odporúčania na to, ako vyhovieť potrebám služieb starostlivosti v Európe (konkrétnejšie organizovanie a financovanie starostlivosti o deti a iné závislé osoby) vrátane vytýčenia presných cieľov a ukazovateľov, ktorých zámerom je do roku 2015 zabezpečiť zariadenia starostlivosti o deti pre 90 % detí od narodenia až do veku povinnej školskej dochádzky v celej EÚ a dostatočnú úroveň poskytovania starostlivosti o iné závislé osoby; zdôrazňuje skutočnosť, že všetky služby by mali spĺňať kritériá cenovej dostupnosti, prístupnosti a vysokej kvality, aby výchova detí a starostlivosť o závislé osoby už nepredstavovali pre ženy mimoriadne riziko chudoby;

87. zdôrazňuje, že ľudia najviac vzdialení od trhu práce by mali mať väčší prospech z programov Spoločenstva ako Európsky sociálny fond a iniciatíva EQUAL; vyzýva Komisiu, aby vyhodnotila príspevok štrukturálnych fondov k cieľom otvorenej metódy koordinácie na základe ukazovateľov sociálneho začleňovania, aby podporila uplatňovanie ustanovení nového nariadenia o Európskom sociálnom fonde (ESF) a využívanie finančných prostriedkov z programu Progress na podporu opatrení aktívneho začleňovania a aby preskúmala možnosti na zabezpečenie finančných prostriedkov ESF alebo vyčlenenie osobitného rozpočtu pre iniciatívu Spoločenstva v tejto oblasti; domnieva sa, že by to tiež podporilo vytvorenie sietí osvedčených postupov v oblasti boja proti chudobe a povzbudilo výmeny skúseností medzi členskými štátmi;

88. žiada Komisiu a členské štáty, aby sa zaviazali k prijatiu účinných opatrení v súvislosti s Európskym rokom boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, čo by malo predstavovať podstatnú súčasť dlhodobej snahy bojovať proti chudobe;

89. vyzýva Komisiu, aby podporovala zmysluplné a bezpečné zapájanie detí do všetkých záležitostí, ktoré sa ich týkajú, pričom sa zabezpečí, aby všetky deti mali rovnakú príležitosť zapojiť sa;

*

* *

90. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Výboru pre sociálnu ochranu.